

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Monumenta Paderbornensia

Ferdinand <II., Paderborn, Bischof>

Francofurti ; Lipsiæ ; Norjbergæ, 1713

Cap. I. Prooemium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29975

PANEGYRICI,
DIE NATALI
ACADEMIÆ THEODORIANÆ
PADERBORNENSIS,

Ejus Illustrissimo Principi Fundatori oblata,

LIBER III.

De Illustrissimi Principis in fundanda Aca-
demia consilio.

C A P U T I.

Proœmium.

Uod, Princeps Illustrissime, honesti liberi
suæ adversum Parentes, & suæ stirpis aucto-
res pietatis esse putant, ut cum eos omni
officio colant, tum eorum præclarè factis
cognoscendis, atque commemorandis
plurimum delectentur: eodem videmur
nos, quique unquam in hac Academia
bonis litteris inservient, erga te optimum,
ac præstantissimum ejus parentem animo esse debere. Est
igitur profectò nostrarum partium, posteaquam de West-
phalia, atque Paderborna, quæ est Academia quasi patria,
nonnulla dicta sunt, ut de tuis quoque, Princeps Illustrissi-
me, laudibus disseramus. Atenim video jam illam tuam
omnium dictorum factorumque moderatricem, ac magi-
stram Modestiam, ad hanc solam mentionem laudis con-
traxisse frontem, & tristiore, quàm adhuc, vultu accipere

orationem meam. Sic enim illa te jam inde à prima infantia finxit, atque formavit, ut cum omnia unius DEI causâ facias, à quo omnia sunt profecta, DEUM ipsum sat magnum tuarum virtutum pretium putes: ut proinde anxie semper verenti, ne vel aliud ac DEUM spectasse, vel aliquid ejus munerum ascripsisse tibi videre, molestiæ sit atque fastidio omnium tuarum rerum commemoratio. Atque hanc quidem, tuam, Princeps Optime, submissionem animi, semper, fateor, pro eo ac debui, tanquam coelestem in hoc dignitatis fastigio virtutem, sum veneratus: tamen hodiernus dies nonnullam mihi dubitationem attulit, essetne tali tempore illi de jure suo cedendum, atque paulisper, publici commodi causâ, ab illa consuetudine deflectendum. Sic enim cogitabam: si id vereatur tua Modestia, ne tua laus quicquam de DEI gloria decerpatur, nunc profecto illud esse cum de tua laude silere sit nefas, quoniam nisi te publice laudato, DEI gloriam obscurari necesse est. Non enim DEUS, cum hanc tibi Academiae fundandæ cogitationem objecit, paucis mortalibus consulebat, sed compluribus late terris, atque populis: non ad fructum exigui temporis, sed ad perpetuitatem consequentium sæculorum: non viles, atque incertas utilitates, sed sapientiæ lucem, solidæ gloriæ segetem, adjumenta sempiternæ salutis, felicitatis præsidia comparabat. His talibus tantisque muneribus ut gratiæ, quas Deo certè debemus, aliqua ex parte respondeant, par est eas non in arcana tantum, ac tacita cogitatione, sed publicis, illustribusque mandatis monumentis, in media hominum luce versari. Quod si ita est, quæ fieri potest, ut cum beneficia quæ DEUS Opt. Max. Te Princeps Illustrissime ministro, nobis præstitit, palam celebrentur, de eo, quod abs te præclare gestum est, sileatur? Verebar deinde judicia posterorum. Quid enim existimas illos esse dicturos, si tuum tanti beneficii auctoris nomen ad eos absque ulla transmissimus, vel tuorum commemoratione meritorum, vel nostræ testificatione pietatis? Num causam dicere licebit, quin

nos omnium mortalium inveniustissimos, atque ingrattissimos fuisse judicent? Tametsi enim nihil est tibi gloriosius, quàm, cum tanta perfeceris, nihil gloriæ amore fecisse, tamen posteaquam, pro rerum gestarum claritudine, gloria te sequitur vel invitum, nostrâ certè causâ tibi lætandum est, cum his operibus tuis magnificis, atque præclaris gloriam tribuimus, quæ nisi in laude poneremus, nunquam induceremus animum, ut, quod unum optas, his abs te nobis paratis commodis uteremur. Qui enim illum meritâ laude privat, cujus beneficium habet, is profectò satis ostendit ejus se beneficii fructu non moveri. Atque hæc quidem succurrebant reputanti, quid nostram in te pietatem deceat, & quid virtutibus tuis debeatur. Sed quoniam attendendum quoque fuit quid modestia tua, quid aures ferre possent, faciendum mihi visum est, ut tuâ, Princeps Illustrissime, causâ, laudatione quidem abstinerem, ne tamen suum Fundatorem, ac Parentem Academia quondam ignoraret, breviter, quid in ea instituenda consilii sis secutus exponerem. Ita enim fore confidebam, ut neque posteros quicquam eorum fugeret, quæ scire interesset, neque tuæ modestiæ negotium facerem. Tametsi enim nihil horum absque tua laude dici potest, ita tamen dicentur, ut non in iis laus tua, sed eorum utilitas quæsitâ videatur, in quorum commoda tantum curarum, opumque contulisti.

C A P U T II.

*Illustrissimum Principem, in fundanda Academia, sue,
& Majorum præclaræ indoli respondere
voluisse.*

AC licet arduum, & fortasse temerarium videatur Principum, qui, ut fastigio, ita quâdam mentis altitudine DEO sunt ceteris mortalibus propiores, consilia perscrutari velle, & exponere; tamen, quemadmodum ex his, quæ in rebus creatis cernimus, non nihil interdum de
pro-